

Overarbejde. Jeg skal, idet jeg omtaler dette, sige, at nøie betragtet er Kongerigets særlige Finansforvaltning i sig selv, naar der ikke kommer Mere derunder, end hvad der er. Finansforvaltning, en meget lille Bestilling, som, naar det skulde være for Patriotismens Skyld og knibe paa Sagen, jeg for mit Vedkommende skulde uden Betaling paatage mig at udføre med en Bogholder og 4 à 5 Betjente, og siden efterhaanden, naar jeg fik Sagen ordnet paa en god og hensigtsmæssig Maade, som den ikke er nu, vilde jeg kunne komme ud af det med meget Mindre. — Den ærede Minister har allerede indbrømt, at Assignationsvæsenet, Anvisningsvæsenet, er en af de vigtigste Sager under Finansbestyrelsen; men den vigtigste Side af Anvisningsvæsenet ligger ikke under Finansministeriet. Jeg veed meget godt, hvorledes det drives; man anviser i runde Summer og lader Vedkommende lidt efter lidt dermed gjøre, som de ville, og enes paa en Maade derom i Vennehaand, men det er ikke en velordnet Anvisningsmethode. Den velordnede Anvisningsmethode er den, at hver ottende Dag eller hver Maaned blive Ministrene enige om, hvor store Summer der kunne kræves til Naadighed for hvert enkelt Ministerium, og hvoraf Intet da tør udbetales uden paa den ansvarlige Ministers Anvisning til bestemte Diemed, specielt henførte til Finansloven, og ikke i runde Summer; thi saalænge vi blive ved at anvende de runde Summer og komme bag efter med Afregningen, er Anvisningssystemet ufuldstændigt og Sikkerhed mod en mislig Anvendelse af Pengene slet ikke tilstede. Den høitærede Minister har fremhævet som det, der især er at lægge Mærke til, nemlig det besynderlige Sammenstød, der vil fremkomme med Hensyn til Monarchiets og Kongerigets Activer, naar de ere tilstede i stor Masse paa samme Plads og ikke styres af den samme Mand. Men da skulde den høitærede Minister sørge for, ogsaa at faae Dvæsturens Activer ind under sig, at faae Sorø Academies Activer under sig, og ligeledes Forbringerne paa Theatret, for dog muligviis at faae Noget ud af dem. Der kan gjøres Concurrence med den ene Art Activer saa godt som med den anden, men det er ikke Hovedsagen; Hovedsagen er

den, at det er ved Monarchiets Finansministers halsstarrige Vedholden ved en ufuldstændig, urigtig og i sin Grundbold kunstig Overeenskomst, at vi ere komne til denne Mængde Activer. Hvad er det Naturlige for Kongeriget, det er, at ordne lidt efter lidt sit Skatteopkrævningsvæsen saaledes, at man uden Vanskelighed kan give fri for Skatter, naar det viser sig, at der er et stort Overskud, og at man da ikke oplægger Fond, men lader det Overskydende ligge i de enkelte Skattehverses Kommer for at give Staten Udvikling. I Skattehverses Komme der giver hver Skilling — jeg taler her om den dygtige, virksomme Mand — 6, 8 à 10 Procent, og naar vi see Staten behøve Mere, saa er der en ganske anden Styrke til at bære nye Skatter tilstede end før. Naar Statskassen derimod idelig vil forsøge sin Beholdning og vedblive at lade den stige, for saa siden at handle med Statspapirer etc., saa begaaer Kongeriget — jeg taler her ikke om Monarchiet, det har andre Hensyn at tage — en uinaadelig Feil; vi ere blevne drevne ind paa denne Vei ved Tvang, og vi vilde blive holdte paa den ved denne nye Ordning. — En af de Ting, som den ærede Minister viste fra sig, var min Indsigelse imod, at der i det nye Forhold kunde komme noget væsentligt politisk Ansvar tilstede, og naar han derved har fremhævet, at jeg havde sagt, at det juridiske Ansvar regnede jeg ikke for Noget, saa siger jeg, at jeg regner det for overordentlig Meget, naar der er Spørgsmaal om Bevægeri; men det er der her slet ikke Tale om. Naar der derimod er Tale om at sælde en i og for sig politisk Dom, saa er det en feil Vei at gaae, at søge den juridiske Afgjørelse, først fordi det for Domstolene er saa at sige umuligt at sætte sig ind i de rigtige Forhold og dømme rigtigt; der ligger for lidt Lovformeligt for, til at de kunne anvende det paa ethvert enkelt Tilfælde, og dernæst er det en Feil, fordi Rigsdagen derved opgiver den væsentlige Deel af, hvad jeg vil kalde dens Prærogativ, nemlig, at bringe Statsstyrelsen og de Mænd, som deri ere tilstede, til at være i Overeensstemmelse med den, og være dens virkelige Repræsentanter. Naar vi ikke ved vor constitutionnelle Udvikling bringe det dertil, at vore